

Appendix I 31-10-2014

Nationalt Videnscenter for Demens: resultater

NVD har skabt nye nationale netværk i Danmark

Kommuner: En demens-ambassadør er udpeget i alle 98 kommuner. Udgør et stærkt netværk hvor der vidensformidles og udveksles erfaringer mhp. at højne kvalitet og indsats på demensområdet. Ambassadører bruger NVD til sparring, konkret vejledning, vidensudveksling.

Regioner: Netværk for demensklivner i Danmark. Årligt netværksmøde. Sparring om kvalitetsudvikling og metoder i demensudredningen. Et særligt netværk "ADEX" er etableret for 8 forskningsaktive "memory clinics", som arbejder med kliniske trials og harmonisering af kriterier og test.

Netværk for fagkonsulenter: et netværk af dygtige fagfolk fra hele landet, som også bruges som undervisere for NVD ved lokale og landsdækkende arrangementer

Sammenhæng på tværs af social og sundhed, regioner og kommuner, frivillige/pårørende og professionelle

Demensområdet er komplekst og indeholder opgaver og udfordringer inden for både Sundhedsministeriet og Socialministeriets områder, demensindsatsen foregår både i regioner og kommuner og i almen praksis og de pårørende bidrager i høj grad. NVD har bidraget til at samle områderne på tværs. Der findes ingen anden national organisation som binder områderne sammen i forhold til de faglige aspekter.

Internationalt samarbejde sikrer forskning, formidling og uddannelse på internationalt niveau

Nordiske videnscentre: NVD samarbejder med "søster-centrene" i Norge og Sverige om flere initiativer vedr. vidensformidling og uddannelse, fx den skandinaviske lederkonference. Samarbejdet sikrer at produkter udviklet i et land inspirerer til udviklingen i de øvrige lande.

Europa: NVD er optaget som medlem af *European Alzheimer's Disease Consortium (EADC)*, som er en sammenslutning af ekspertisecentre, der samarbejder om forskningsprojekter inden for diagnostik, behandling og pleje. NVD deltager også i projekter i "*Joint Programming on Neurodegenerative Diseases*" (JPND), EU medlemslandenes fælles forskningsprogram.

Verdens største demens konference: Det lykkedes NVD at tiltrække den største videnskabelige konference "*Alzheimer's Association International Conference*" med knap 5000 deltagere til Danmark i juli 2014, hvilket bidrager til at synliggøre dansk forskning og til internationalt samarbejde for danske forskere.

Udenlandske delegationer: NVD's status som national videnscenter har tiltrukket flere nationale delegationer fra udlandet, som har ønsket information om enten demensindsatsen i Danmark generelt eller om NVD's aktiviteter (seneste eksempler: repræsentanter for sygehusedirektioner og private udbydere på plejeområdet fra Belgien, plejehjemsdirektører og andre nøglepersoner i

ældreplejen fra hele Frankrig, en ministerielt nedsat kommission om organisering af demensindsatsen i Tyskland).

Én indgang til viden om demens

Det er vores indtryk, at NVD i vidt omfang anvendes af bl.a. fagpersoner indenfor demensområdet, kommunale og regionale beslutningstagere, journalister, undervisere og studerende som kilde til viden og fakta om demensområdet. Vi arbejder løbende på gøre den nyeste, evidensbaserede viden tilgængelig for de nævnte målgrupper og tror, at dette bidrager til at styrke de forskellige faggruppers indsats vedrørende udredning, behandling, pleje og omsorg.

Kommunerne oplyser i en survey fra 2014, at vi er den foretrukne vidensportal i forhold til demens. Her kan de følge med i nyheder indenfor forskning og dermed fremme brug af evidensbaseret viden i praksis.

I stigende omfang benyttes vores tilbud på hjemmesiden også som information til alle – og især til mennesker med demens og deres pårørende.

Information om demens for alle

Fakta-ark (ca. 20 korte informative pdf'er (på dansk) til download eller uddeling i klinikken, hos den praktiserende læge eller i kommunerne)

Hjemmesiden www.videnscenterfordemens.dk (bl.a. "sådan fungerer hjernen" og "10 advarselstegn" + information om de enkelte diagnoser)

"Husketest" (til web og som app), bruges til arrangementer og på stande til at tale med folk om hukommelse

"Beregn din risiko for demens" – (risiko-tester til web) information om forebyggelse på baggrund af brugerens besvarelse af syv spørgsmål om livsstil

NVD's stand deltager ved folkeoplysning ved møder og udstillinger, fx

- Folkemødet på Bornholm 2014: Information om hjernen, demenssygdomme og forebyggelse
- Region H's "Sundhedsdagene", 2013 + 2014: Information om hjernen, demenssygdomme og forebyggelse
- Bidrag om demens i udstillingen "Den tankevækkende hjerne", som var en del af SUND's udstilling på Science in the City 2014 (ESOF 2014)
- Pjecer til lokale kommunale arrangementer (kommuner skriver og efterspørger, vi sender materialer til dem)

Dokumentation –om demens i Danmark /forskning som skaber evidens/fokus på forebyggelse

NVD udarbejder løbende dokumentation af indsatsen bl.a. på baggrund af data fra landsdækkende registre om fx

- forekomst og sundhedsøkonomiske omkostninger, per kommune/region
- Medicinforbrug hos demente, fx morfinforbrug på plejehjem

mhp beslutningsstøtte og kvalitetsudvikling i kommuner og regioner

NVD udfører også forskning mhp at skabe evidens for praksis inden for diagnostik, behandling og pleje, fx følgende større landsdækkende projekter

- Diagnosens validitet hos ældre og yngre

- Kvalitet af udredningen i Danmark
- Etniske minoriteters adgang til diagnose og behandling
- Tidlig psykosocial indsats for patienter og pårørende (DAISY projektet)
- Fysisk træning – hos mennesker med Alzheimers sygdom - hjælper det ? (ADEX projektet)

Migrationskolen

Et projekt på tværs af Øresund (støttet af EU's Interregionale midler) som skal sikre bedre adgang til behandling og pleje for mennesker med demens fra etniske minoriteter. Projektet har uddannet personale og skabt nye tilbud i både Sverige og Danmark, som fortsætter også efter projektets formelle afslutning i oktober 2014.

ABC Demens e-learning

Et tilbud om fleksibel evidensbaseret viden og læring. Anvendes af over 5000 brugere fra hele landet, antallet af brugere er stigende. Interesse på hospitaler og i kommuner og uddannelsessteder for at inddrage programmet i den obligatoriske læring

DemensDagene - en stor årlig tværfaglig konference om demens

Med op til 1000 deltagere er konferencen er den største inden for sundhed i Danmark og tiltrækker medarbejdere i både regioner, kommuner, private aktører og frivillige organisationer fra hele Danmark.

Undervisning: fokus på forebyggelse

Skræddersyede tilbud, primært i kommunerne, hvor emner og undervisning tilpasses bestillerens fokusområde og organisation. Foredrag af eksperter på diverse konferencer og temadage.

Samling af værktøj og materialer – mest for fagpersoner

NVD udarbejder værktøj/ faglige arbejdsredskaber til brug i det daglige arbejde for forskellige målgrupper.

- APP – "Viden om demens" Danmarks første app med viden om demens, målrettet plejepersonale, frit (gratis) tilgængeligt.
- Test og skalaer og vejledninger tilgængelige på hjemmesiden (fx oversigter over kognitive screeningstest og globale kliniske vurderingsinstrumenter, instrumenter til brug ved screening for depression samt instrumenter til vurdering af praktisk funktionsevne (ADL) hos ældre).
- Diagnoseguide, også udgivet i bogform
- Kognitivt screeningsbatteri – et værktøj til brug for læger ved udredning af demens
- Lommeuide "Demens og observation af fysiske symptomer"
- Rådgivningsmodel for rådgivning af mennesker med demens og deres pårørende i samarbejde med Socialstyrelsen, også udgivet i bogform
- vejledning i god praksis for behandling af adfærdsmæssige og psykiske symptomer ved demens
- tre vejledninger målrettet kommunale sagsbehandlere vedrørende henholdsvis Alzheimers sygdom hos yngre, Huntingtons sygdom og frontotemporal demens, udgivet i bogform

Det er vores opfattelse, at oversigterne over kliniske værktøjer og redskaber, vejledninger, m.v. bidrager til at gøre det lettere for fagpersoner – klinikere såvel som forskere - at vælge de rigtige redskaber til forskellige problemstillinger.

Projektrådgivning

- Vejledning og sparringspartner til forskere eller kommuner i forbindelse med demensrelaterede problematikker eller projekter